A MAGYARTARKA TENYÉSZTÉS AKTUALITÁS HELYZETE, JÖVŐKÉP

Dr. HÚTH Balázs

tenyésztés- és marketingvezető
Magyartarka Tenyésztők Egyesülete

22168 Kocséri Hortobágy Hofgut

Regionális közgyűlések

2016. február 23. - március 4.

A kettőshasznú magyartarka állományok országos laktációs eredménye, 2015.

	tej kg	zsír kg	zsír %	fehérje kg	fehérje %
átlag laktáció 2,6	6329	252	3,98	220	3,48

Forrás: NÉBIH, 2016.

A TOP 3 tenyészet laktációs eredménye, 2014.

	tej kg	zsír kg	zsír %	fehérje kg	fehérje %
Hajdúböszörményi Béke Mg. Kft., Hajdúböszörmény	7565	295,9	3,91	257,4	3,40
Pannónia-Állattenyésztő Kft., Bonyhád	7022	294,5	4,19	251,8	3,59
Húshasznú Szarvasmarha-tenyésztő Bt. , Egyházasrádóci telepe	6440	263,6	4,09	220,6	3,43

Forrás: NÉBIH, 2015.

A TOP 3 tenyészet laktációs eredménye, 2014.
100 alatti tehénlétszám

	tej kg	zsír kg	zsír %	fehérje kg	fehérje %
Juhász Tibor, Nagykónyi	6799	277,4	4,08	224,3	3,30
Tamás Ferencné, Öregcsertő	6694	271	4,05	236,3	3,53
Nemes János, Kakasd	6548	231,8	3,54	222,6	3,40

Forrás: NÉBIH, 2015.

MAGYARTARKA = KETTŐS HASZON

TEJ + HÚS + FITNESZ

TEJTERMELÉS: - magas beltartalom (fehérje + zsír)
- kimagasló biológiai érték

MAGYARTARKA = KETTŐS HASZON

TEJ + HÚS + FITNESZ

HÚSTERMELÉS:
- kimagasló súlygyarapodás
- kiváló vágóérték (izmoltság, vágási %)
- korszerű húsminőség (márványozottság)
- porhanyósság

Tanulságok

Mi lett a hústermelő képességgel?

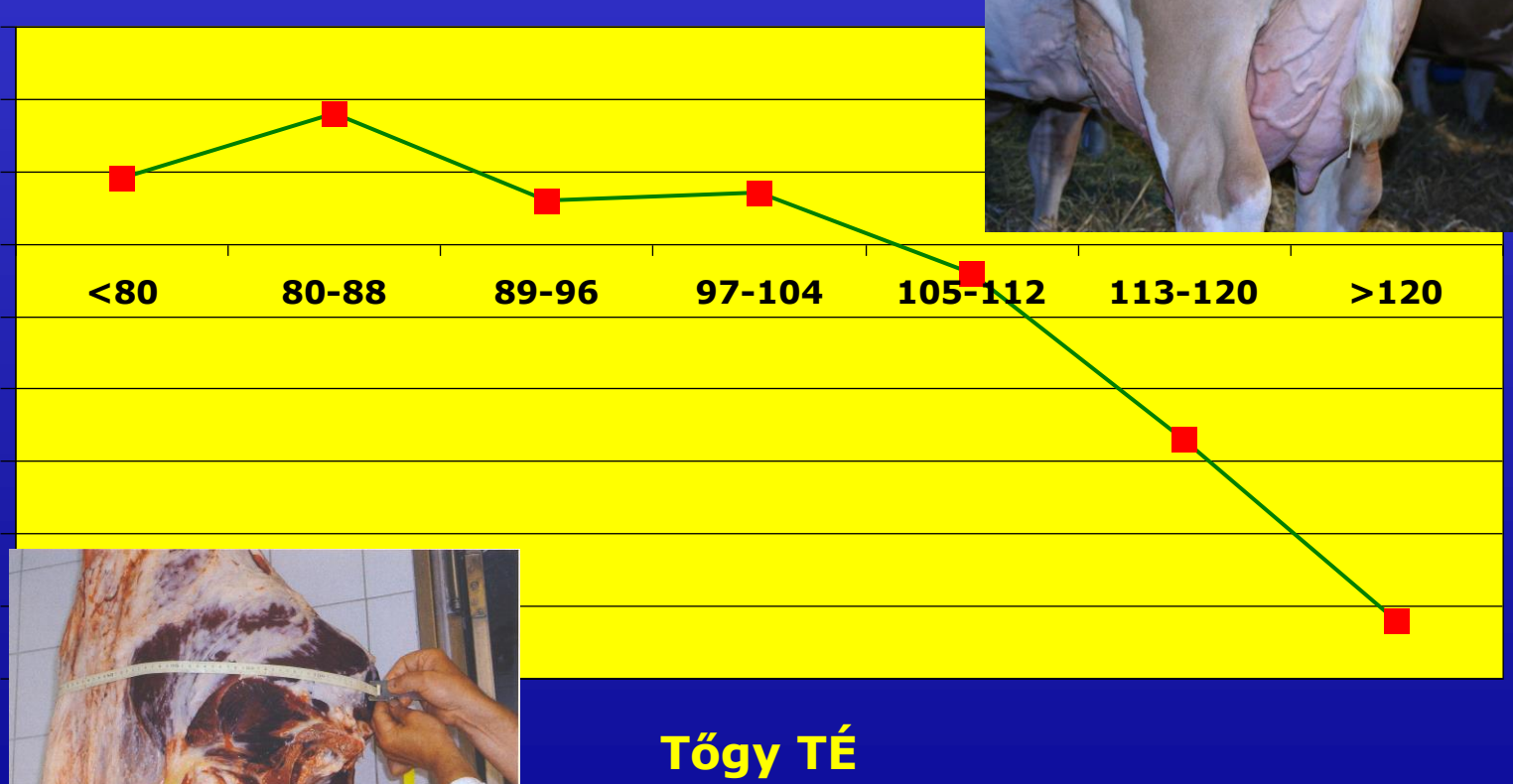

Forrás: BLT, Grub

A tej- és a hústermelő képesség közötti genetikai összefüggések a magyartarka fajtában

Tulajdonság	r_g
Tej Tenyészérték Index (TTI) – Hús Tenyészérték Index (HTI)	-0,14
Tej Tenyészérték Index (TTI) – Nettó súlygyarapodás	-0,13
Tej Tenyészérték Index (TTI) – Színhús kitermelés	-0,22
Tej Tenyészérték Index (TTI) – Ráma	+0,10
Tej Tenyészérték Index (TTI) – Tőgyvégpont	+0,15
Tej Tenyészérték Index (TTI) – Elülső tőgyfél hossza	+0,51
Tej Tenyészérték Index (TTI) – Hátulsó tőgyfél hossza	+0,46
Tej Tenyészérték Index (TTI) – Izmoltság	-0,35
Hús Tenyészérték Index (HTI) – Ráma	+0,30
Hús Tenyészérték Index (HTI) – Tőgyvégpont	-0,25
Hús Tenyészérték Index (HTI) – Tőgyfüggesztés	-0,33

Forrás: Húth – Komlósi, 2012

MAGYARTARKA = KETTŐS HASZON

TEJ + HÚS + FITNESZ

FITNESZ:

- biológiai stabilitás
- hosszú hasznos élettartam
- kimagasló funkcionális küllem
  (tőgy, lábszerkezet, izmoltság, ráma)

Új küllemi bírálati rendszer fejlesztése

Új tulajdonságok:

- törzshosszúság
- elülső tőgyfél illesztése
- tőgybimbó helyeződés
- tőgytisztaság

Küllemi bírálati tulajdonságok

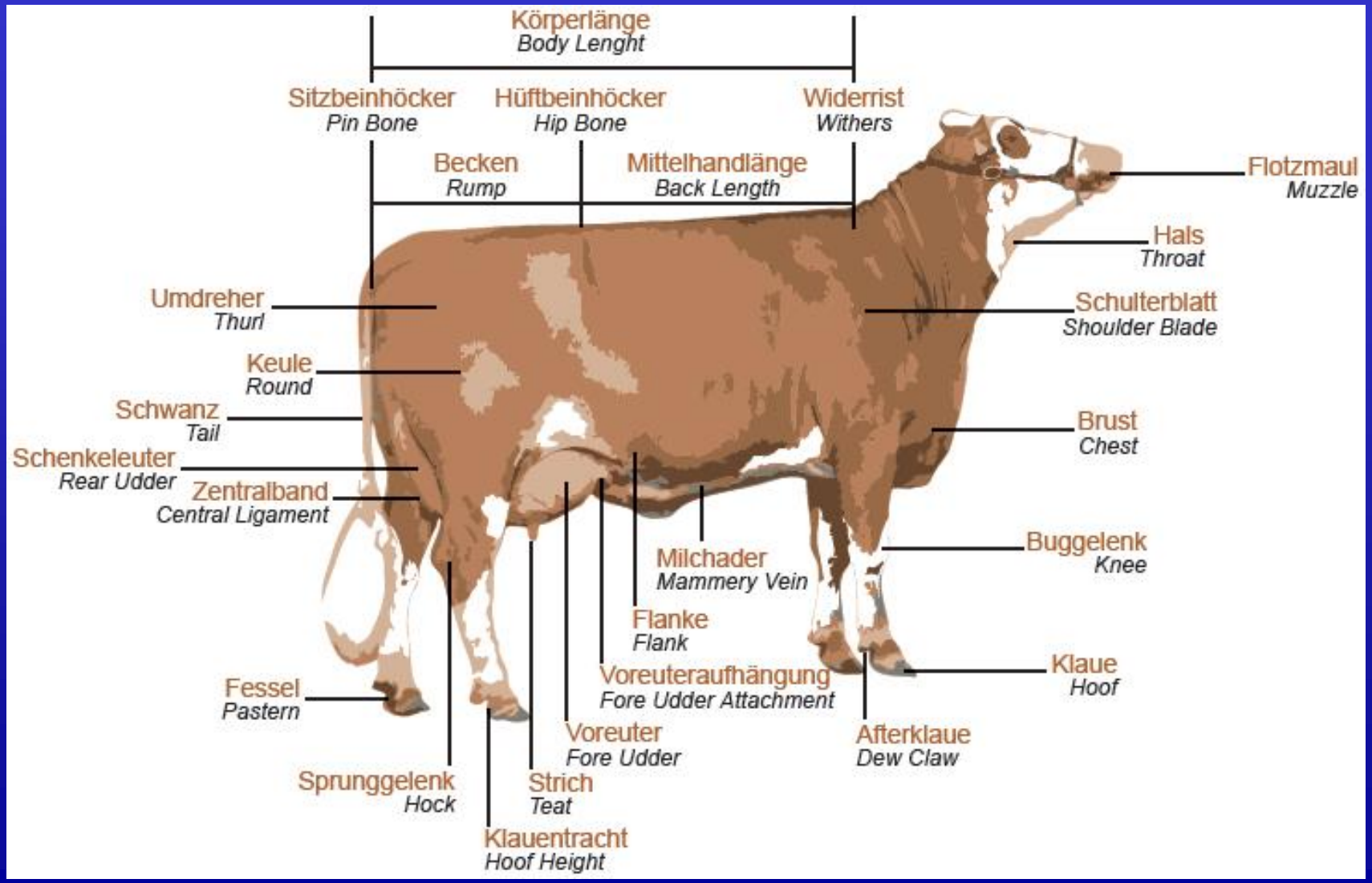

Új küllemi bírálati rendszer fejlesztése

Fő tulajdonságok súlyozása:

RÁMA

50% farmagasság
8,3% törzshosszúság
8,3% farhosszúság
16,7% farszélesség
16,7% törzsmélység

Főpontszám: 68 - 93 között

LÁBSZERKEZET

40% hátulsó láb old. Nézet
20% csánk állaga
20% csüd meredeksége
20% sarokvánkos magassága

Főpontszám: 68 - 93 között

Új küllemi bírálati rendszer fejlesztése

Fő tulajdonságok súlyozása:

TŐGY

6% elülső tőgyfél hossza
6% hátulsó tőgyfél hossza
14% elülső tőgyfél illesztése
13% tőgyfüggesztés
24% tőgymélység
6% bimbóforma
6% bimbóállás
15% elülső tőgybimbó helyeződése
10% hátulsó tőgybimbó állása

Főpontszám: 68 - 93 között

IZMOLTSÁG

100% comb izmoltsága

Főpontszám: 68 - 93 között

Új küllemi bírálati rendszer fejlesztése

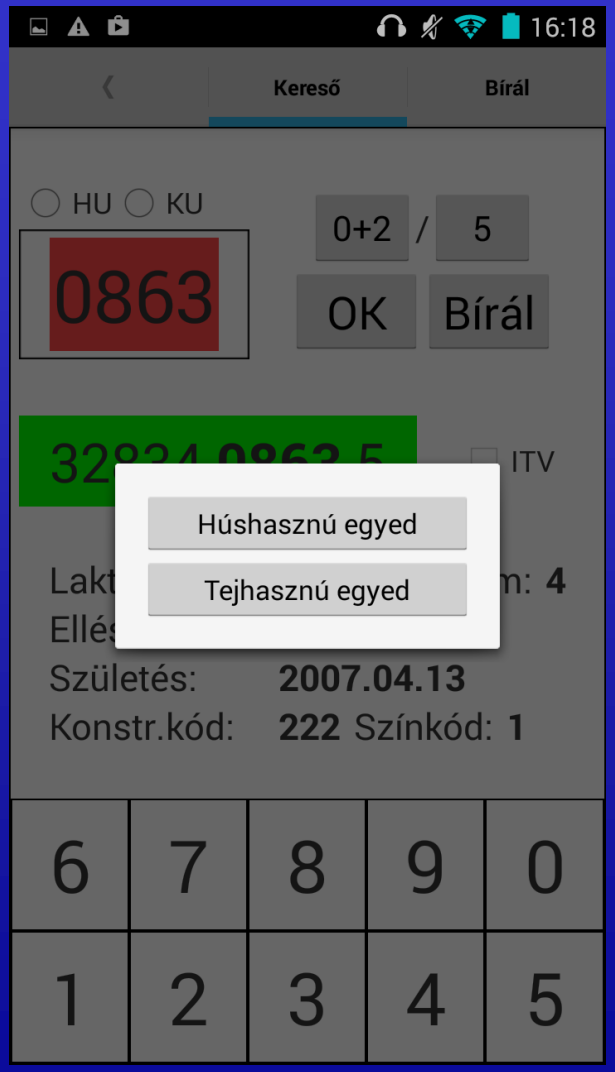

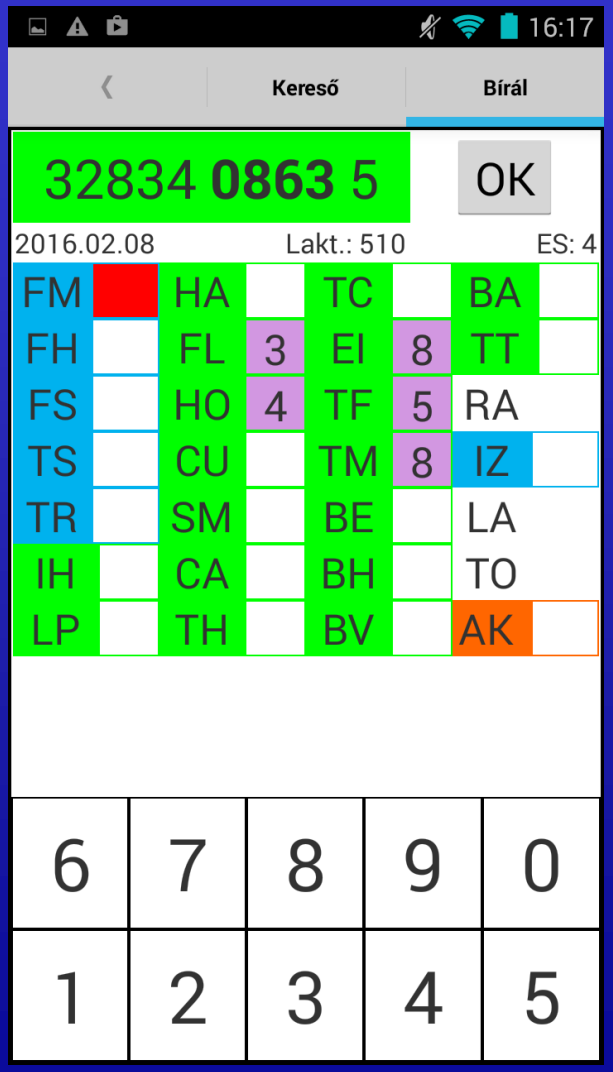

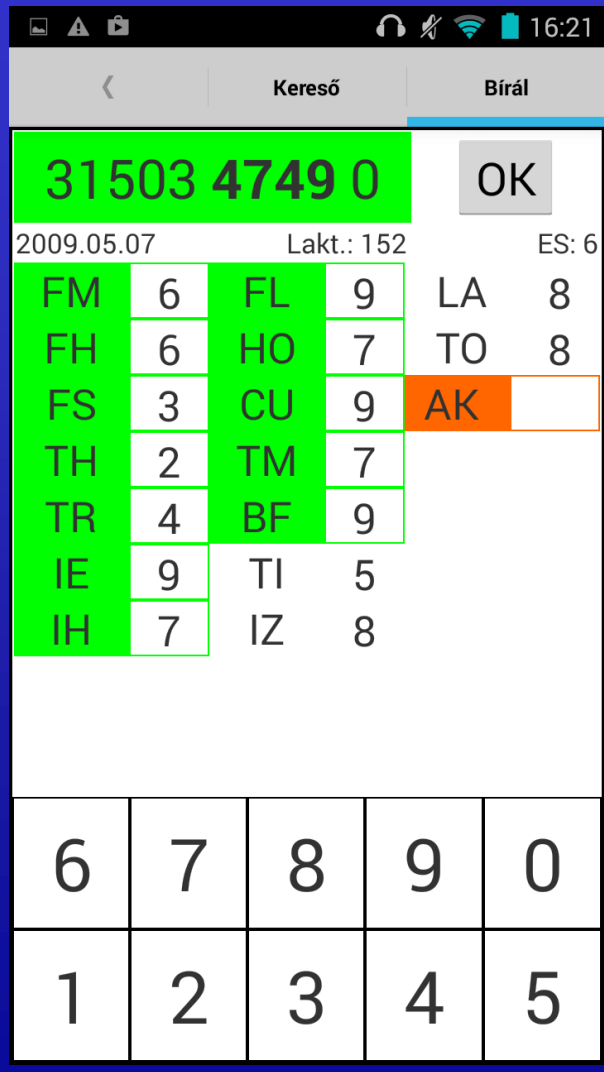

A HÚSHASZNÚ

MAGYARTARKA TENYÉSZTÉS

A 205 napra korr. választási súlyok alakulása ivarok szerint az 1989-2013. közötti időszakban

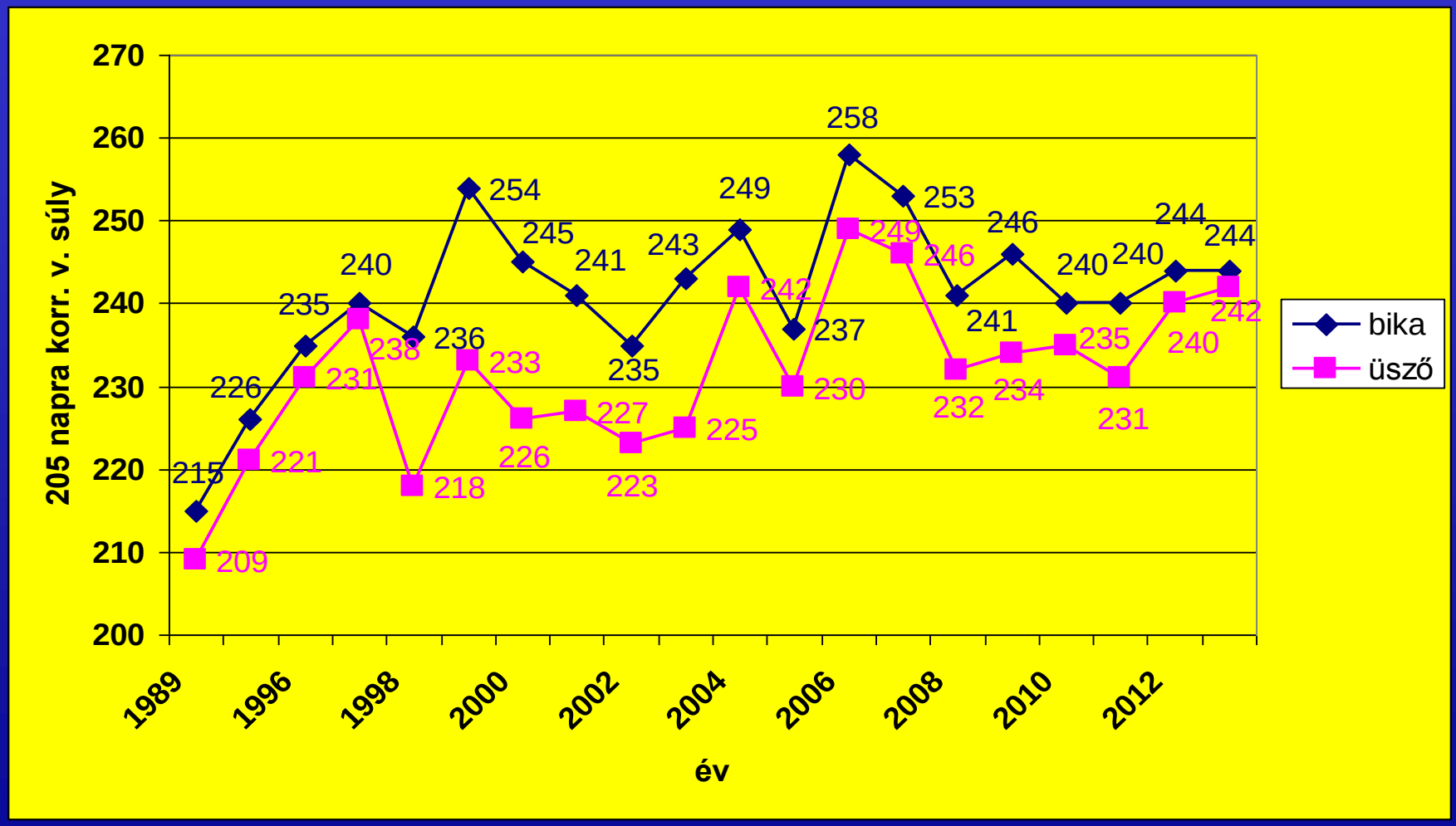

Forrás: MTE, 2014

A húshasznú magyartarka borjúnevelő képessége, 2015.

	hímivar	nőivar
205 napra korrigált választási súly (kg)	240 (290 kg)	233 (275 kg)

Forrás: MTE, 2016.

A bírált küllemi tulajdonságok

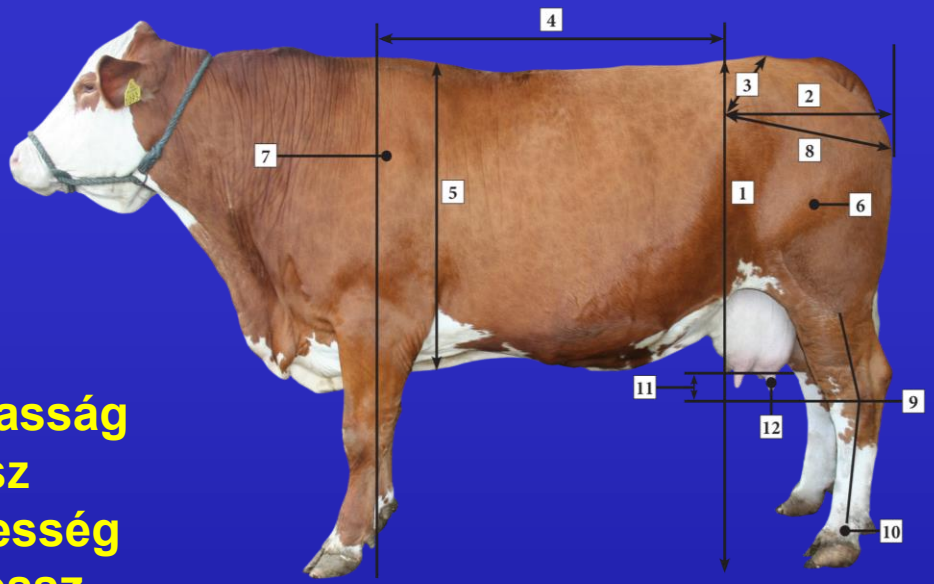

1. Farmagasság
2. Farhossz
3. Farszélesség
4. Törzshossz
5. Törzsmélység
6. Comb izmoltsága
7. Lapocka izmoltsága
8. Farlejtés
9. Hátulsó láb oldalnézet
10. Csüd meredeksége
11. Tőgymélység
12. Bimbóforma

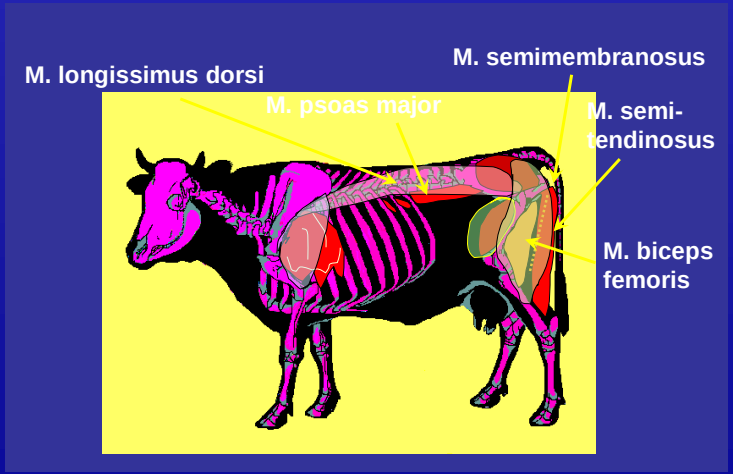

4 fő tulajdonság: TÍPUS, IZMOLTSÁG, LÁBSZERK., TŐGY

A FARMAGASSÁG ALAKULÁSA NÉHÁNY ÜZEMBEN

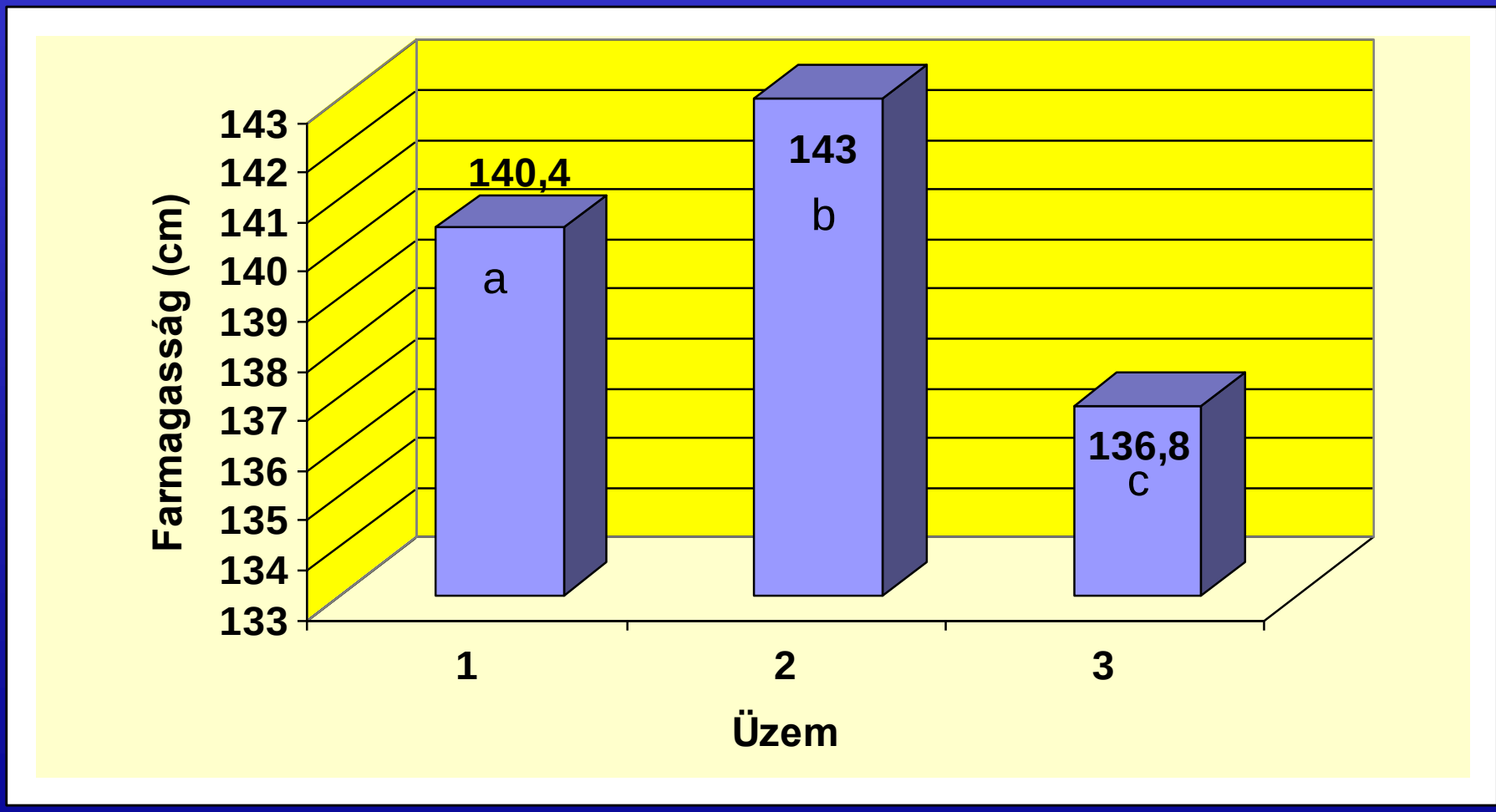

abc P ≤ 0,001

A TÖRZSHOSSZÚSÁG ÉS A TÖRZSMÉLYSÉG ALAKULÁSA NÉHÁNY ÜZEMBEN

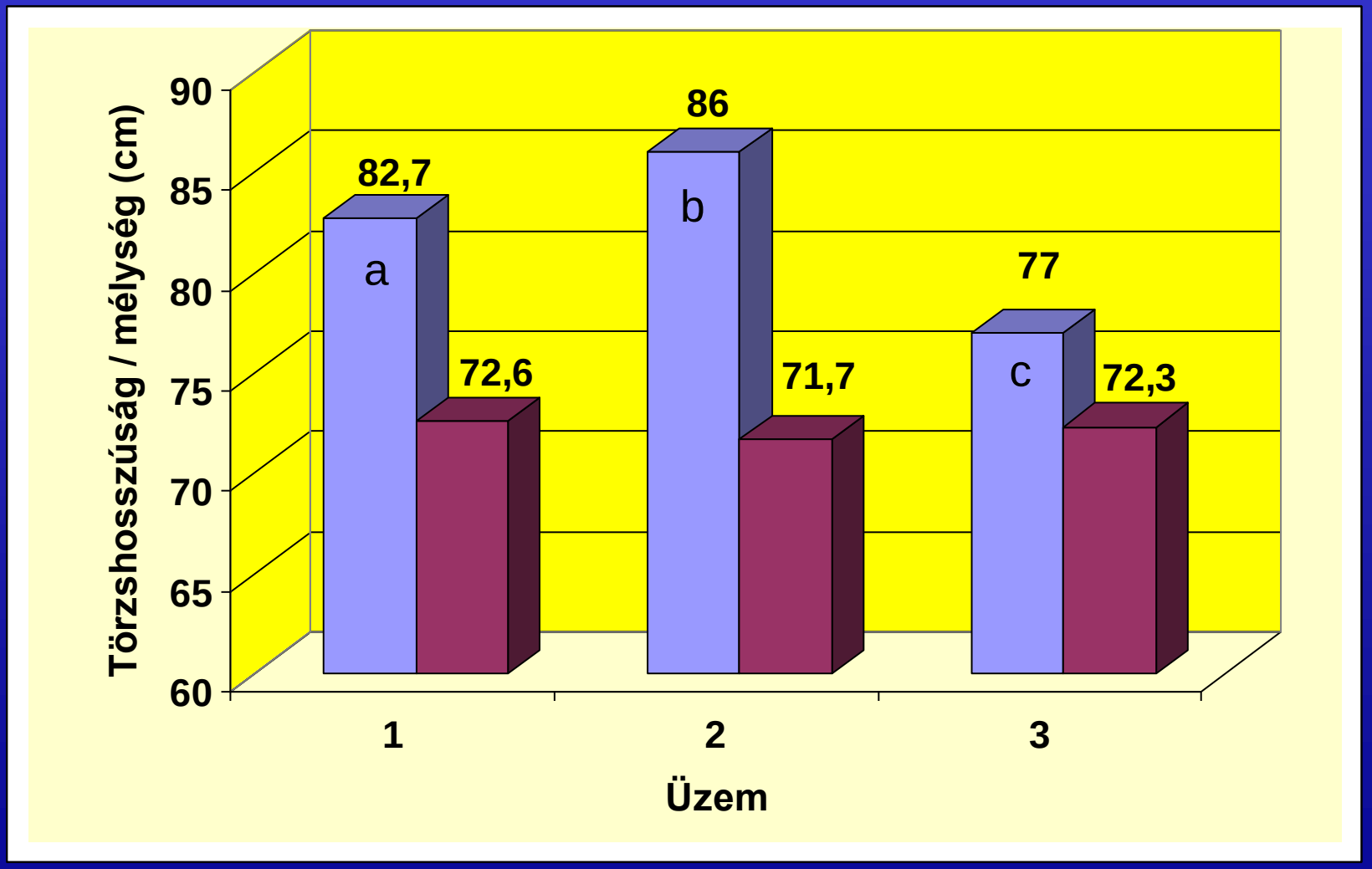

abc P ≤ 0,001

ELTÉRŐ KÖRNYEZET - ELTÉRŐ TÍPUSOK

hazai

Írország

A testkapacitás (ráma) és a borjúnevelő képesség kapcsolata

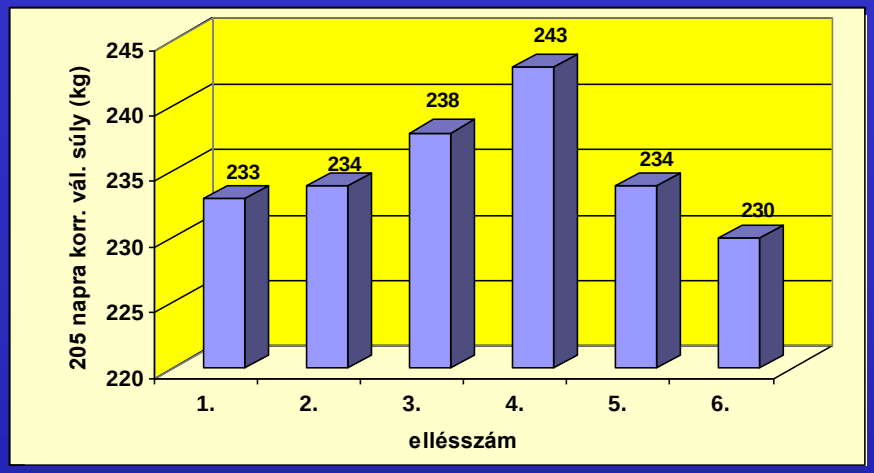

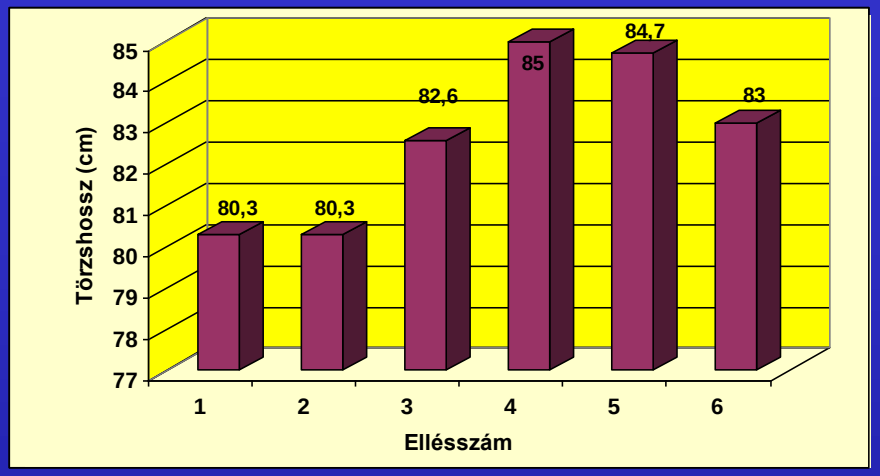

A magyartarka tehenek a 4. ellésre érik el maximális testkapacitásukat és borjúnevelő képességük csúcsát

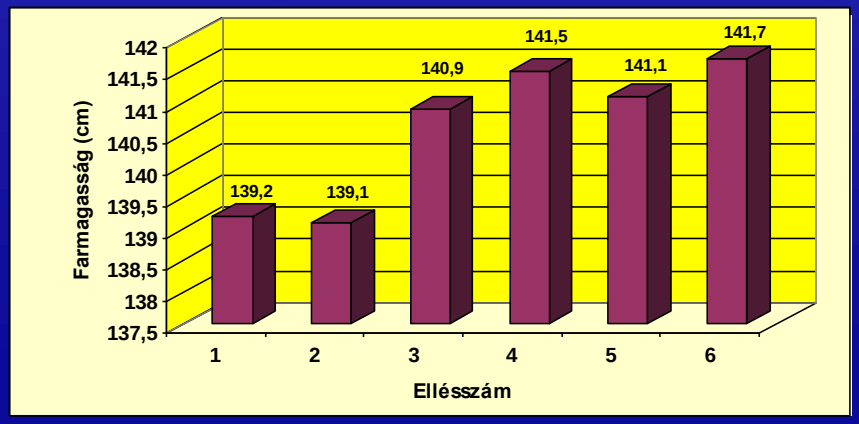

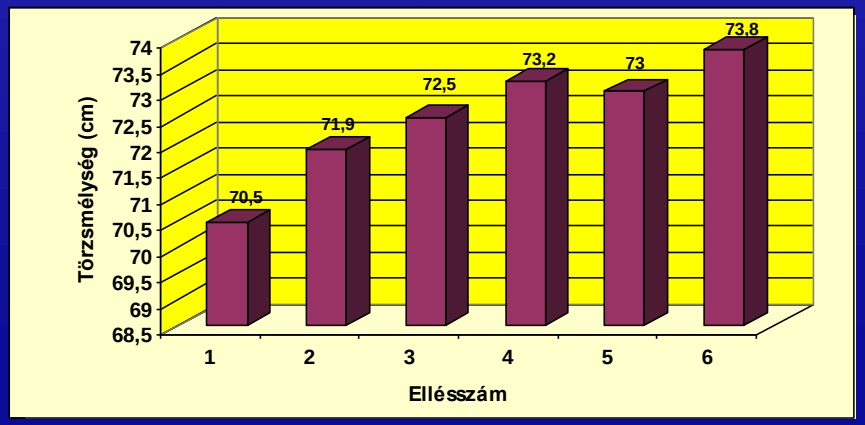

HOL TARTUNK A HÚSHASZNÚ MAGYARTARKA TENYÉSZTÉSÉBEN???

ÜSTV – ZÁRÁS DERECSKÉN
2016. február 18-án

ENAR: 3088133811

Apja: 20259 Derecskei Frédi Alfa

ÜSTV alatti súlygyarapodás: 2244 g/nap

ENAR: 3088134249

Apja: 26409 Celtic Diceman

ÜSTV alatti súlygyarapodás: 2401 g/nap

FAJTATISZTA TENYÉSZTÉS???

VAGY

KERESZTEZÉS

Mit kell mérlegelnünk???

Érvek a fajtatiszta tenyésztés mellett:

- kiváló legelőkészség – kimagasló borjúnevelő képesség,

- jó reprodukciós tulajdonságok,

- a növendék bikák nagy végsúlyra hizlalhatók, vágóértékük kiváló, (vágási %: 60-63; EUROP minőség: 80% „U”)

- egységes homogén állomány – zavartalan tenyészutánpótlás,

- kevesebb ellési komplikáció a nagy méretű borjú miatt, (különösen nagy kockázat: charolais keresztezés!)

- kiváló exportpiac (a török piac legkedveltebb fajtája),

TENYÉSZBIKÁK

A „i”- betűs GENERÁCIÓ

22658 Vértesfarm IRGÓ Weinold
(Weinold x Randy)

KTI: 137
TTI: 133
HTI: 99
FTI: 100

- Tej kg javítás
- Jó fertilitás
- Nagy ráma
- Kimagasló funkcionális küllem

A „i”- betűs GENERÁCIÓ

22659 Kocséri IRAT Import
(Import x Romlet)

KTI: 140
TTI: 139
HTI: 102
FTI: 100

- Tej kg javítás
- Jó fertilitás
- Nagy ráma

22660 Máriakálnoki ILÁRIUM Weinold
(Weinold x Rabatt)

KTI: 140
TTI: 139
HTI: 99
FTI: 103

- Nagy tejtermelés
- Beltartalom javítás
- Ráma és tőgy javítás

A „i”- betűs GENERÁCIÓ

22977 Bonyhádi IBHÁR Import
(Import x Vallomás)

KTI: 140
TTI: 140
HTI: 107
FTI: 94

- Tej kg javítás
- Kiváló hústermelés
- Nagy ráma
- Nagy tőgykapacitás

22978 Bonyhádi ISPA Rurex
(Rurex x Apostol)

KTI: 135
TTI: 122
HTI: 108
FTI: 98

- Jó fertilitás
- Alacsony SCC
- Láb és tőgy javítás

A FIATAL GENERÁCIÓ

22166 Vértesfarm HASONLÓ Hochkogl
(Hochkogl x Zombor)

KTI: 134
TTI: 125
HTI: 97
FTI: 102

- Tej kg javítás
- Jó fertilitás

22167 Jáki HOLLÓKŐ Hochkogl
(Hochkogl x Kamps)

KTI: 133
TTI: 125
HTI: 100
FTI: 96

- Beltartalom javítás
- Ráma és tőgy javítás

A FIATAL GENERÁCIÓ

21941 Bonyhádi HÜVELYK Ego
(Ego x Makád)

KTI: 138
TTI: 127
HTI: 109
FTI: 102

- Tej kg javítás
- Beltartalom javítás
- Kimagasló hústermelés
- Nagy ráma

22168 Kocséri HORTOBÁGY Hofgut
(Hofgut x Hippo)

KTI: 136
TTI: 122
HTI: 110
FTI: 101

- Kiegyensúlyozott tejtermelés
- Jó hústermelés

„A BEFUTOTTAK”

21190 Jáki GURIGA Zsonglőr
(Zsonglőr x Refrén)

KTI: 132
TTI: 136
HTI: 79
FTI: 99

- Nagy tejtermelés

21191 Teveli GERJEN Vallomás
(Vallomás x Bonsai)

KTI: 133
TTI: 124
HTI: 111
FTI: 86

- Kiegyensúlyozott tejtermelés
- Nagy hústermelés
- Kimagasló funkcionális küllem

„A BEFUTOTTAK”

20949 Máriakálnoki GYEPŰ Ibis
(Ibis x Husaldo)

KTI: 136
TTI: 129
HTI: 100
FTI: 101

- Tej kg javítás
- Beltartalom javítás
- Ráma javítás, könnyű ellés

21522 Bonyhádi Gerezd Weiport
(Weiport x Randy)

KTI: 135
TTI: 128
HTI: 99
FTI: 99

- Beltartalom javítás
- Ráma és tőgy javítás
- Jó fertilitás

„AZ ÉRETTEK”

20063 Bonyhádi FÜLLER Romlet
(Romlet x Vidám)

KTI: -
TTI: 136
HTI: -
FTI: 94

- Tej kg javítás
- Zsír % javítás
- Ráma javítás

NEHÉZ ELLÉS – ÜSZŐKRE NE!!!

20064 Teveli FÜGE Dionis
(Füge x Stark)

KTI: 136
TTI: 131
HTI: 99
FTI: 98

- Tej kg javítás
- Tejfehérje % javítás
- Ráma és tőgy javítás
- Jó termékenység

HÚSHASZNÚ TENYÉSZBIKÁK

21718 Vasvári HUBERTUS Rocket P
(Rocket x Lökös)

HTI: 116

NET: 116

21719 Nyőgéri HEGYHÁT Enzim P
(Enzim x Lejtős Takt)

HTI: 101

NET: 115

HÚSHASZNÚ TENYÉSZBIKÁK

24229 Vasvári KONRÁD Hubertus
(Hubertus x Passzív)

HTI: 115

NET: 104

24289 Derecskei KRISZTOFER Heraldik
(Heraldik x Tarka)

HTI: 112

NET: 109

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!